

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/44/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414200953
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4414200953.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého T. M., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka - C. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., D. XX, zast. Mgr. Annou Kohajdovou, advokátkou so sídlom v Nových Zámkoch, Forgáčova bašta 7 a otec - V. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. D., Q. XX, t. č. XXX E. park E., E. C., BT XX X PW, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, zast. JUDr. Jurajom Hadrbolecom, advokátom so sídlom v Bratislave, Riečna 2, o návrhu matky na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti, určenie výživného a úpravu styku, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 9. apríla 2015 č. k. 7P/17/2014-98, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa spôsobu platenia výživného m e n í takto:

Otec je povinný prispievať na výživu mal. T. M., nar. XX. XX. XXXX sumou 200 eur mesačne, počnúc od 21. 01. 2014 s tým, že výživné v sume 150 eur mesačne je povinný platiť vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky a sumu 50 eur mesačne je otec povinný poukazovať na osobný účet mal. T. M., nar. XX. XX. XXXX vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktorý je povinná matka zriadiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v tej istej lehote je povinná oznámiť otcovi číslo účtu a peňažný ústav, v ktorom bol tento účet zriadený.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zveril mal. T. M., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matke, počnúc od 21. 01. 2014, pričom obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a ota zaviazal prispievať na výživu maloletého v sume 200 eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc od 21. 01. 2014 s tým, že zročné výživné je vyrovnané a od právoplatnosti rozsudku je otec povinný platiť výživné na maloletého v sume 100 eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Ďalším výrokom zaviazal ota k povinnosti poukazovať na osobitný účet maloletého T. M., nar. XX. XX. XXXX sumu 100 eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktorý je povinná matka zriadiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v tej istej lehote je povinná oznámiť otcovi číslo účtu a peňažný ústav, v ktorom tento účet bol zriadený. Ďalším výrokom súd rozhodol tak, že otec je oprávnený vziať si maloletého T. M., nar. XX. XX. XXXX k sebe 01. 07. 2015 o 09.00 hodine pred bytu matky a je povinný vrátiť maloletého späť matke na to isté miesto 22. 07. 2015 o 18.00 hodine. Za tých istých podmienok otec je oprávnený vziať si maloletého k sebe 07. 10. 2015 od 09.00 hodiny do 28. 10. 2015 do 18.00 hodiny, 13. 01. 2016 od 09.00 hodiny do 31. 01. 2015 do 18.00 hodiny, 13. 04.

2016 od 09.00 hodiny do 30. 04. 2016 do 18.00 hodiny a 03. 08. 2016 od 09.00 hodiny do 24. 08. 2016 do 18.00 hodiny. Matke uložil povinnosť dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a otec je povinný dieťa matke včas vrátiť. Ďalším výrokom matke uložil povinnosť umožniť otcovi internetový telefonický kontakt s mal. T. M., nar. XX. XX. XXXX cez Skype každý týždeň v stredu, v piatok a v nedeľu v čase od 19.00 hodiny do 20.00 hodiny. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 64, § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine a na základe vykonaného dokazovania zistil, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia a nežijú spolu, o dieťa sa stará osobne matka a otec prispieva na jeho výživu sumou 200 eur mesačne. Styk otca s maloletým prebieha tak, že otec si berie dieťa k sebe do Írska od augusta 2014, kedy maloletý bol prvýkrát u otca na tri týždne, ďalej bol u neho minulý rok na Vianoce od 10. 12. 2014 do 06. 01. 2015, potom od 15. 03. 2015 do 08. 04. 2015. Súd s poukazom na výpovede účastníkov konania zveril dieťa do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal na platenie výživného v sume 200 eur mesačne, počnúc od 21. 01. 2014, odkedy rodičia spolu nežijú a od právoplatnosti rozsudku v sume 100 eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca k rukám matky, pričom zároveň zaviazal otca poukazovať na osobitný účet maloletého sumu 100 eur mesačne ako preddavok výživného do obdobia plnoletosti dieťaťa na zabezpečenie jeho študijných potrieb do budúcnosti, ako aj s prihliadnutím na to, že otec je zamestnaný v zahraničí a pre prípad, že by si nemohol v budúcnosti plniť vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, zarába priemerne mesačne 343,06 eura čistého. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, zarába priemerne mesačne 1.346,16 libier čistého, čo v prepočte podľa aktuálneho kurzového lístku činí 1.871,62 eura čistého. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Súd, skúmajúc odôvodnené potreby maloletého, ako aj osobné a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov, s poukazom na výpovede účastníkov konania dospel k záveru, že návrh matky je dôvodný, preto otca zaviazal na platenie výživného od 21. 01. 2014 v sume 200 eur mesačne, keďže v tejto sume už výživné na maloletého platí s tým, že od právoplatnosti rozsudku otec je zaviazaný platiť výživné na maloletého k rukám matky v sume 100 eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred a na osobitný účet maloletého, ktorý zriadi matka a oznámi číslo účtu otcovi a peňažný ústav, v ktorom tento účet bol zriadený, bude otec povinný poukazovať, počnúc od právoplatnosti rozsudku sumu 100 eur mesačne ako preddavok výživného do obdobia plnoletosti dieťaťa na zabezpečenie jeho študijných potrieb do budúcnosti, ako aj s prihliadnutím na to, že otec je zamestnaný v zahraničí a pre prípad, že by si nemohol v budúcnosti plniť vyživovaciu povinnosť. Podľa názoru súdu, výživné v uvedenej výške je primerané odôvodneným potrebám maloletého, ktoré sú bežné na oblečenie, stravu a obuv. Podľa názoru súdu, otec môže vo výške 200 eur mesačne (bežné výživné a výživné na účet) prispievať na výživu maloletého bez ohrozenia vlastnej výživy a dotknutia svojej životnej úrovne a to aj s poukazom na zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, podľa ktorého životné minimum na plnoletú fyzickú osobu činí od 01. 07. 2014 v sume 198,09 eura mesačne, teda keď otec zaplatí zo svojho priemerného čistého mesačného príjmu 200 eur mesačne, zostane mu ešte 1.671,62 eura mesačne, čo je o 1.473,53 eura mesačne viac ako činí jeho životné minimum (1.871,62 - 200 = 1.671,62 - 198,09 = 1.473,53). Otcovi zostane ešte dostatočná suma na jeho výživu, na úhradu životných nákladov, ako aj na reprodukciu jeho pracovnej sily, preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Pokiaľ ide o styk dieťaťa s rodičom, súd upravil styk otca tak, že otec je oprávnený vziať si maloletého k sebe 01. 07. 2015 o 09.00 hodine pred bytu matky a je povinný vrátiť maloletého späť matke na to isté miesto 22. 07. 2015 o 18.00 hodine. Za tých istých podmienok otec je oprávnený vziať si maloletého k sebe 07. 10. 2015 od 09.00 hodiny do 28. 10. 2015 do 18.00 hodiny, 13. 01. 2016 od 09.00 hodiny do 31. 01. 2016 do 18.00 hodiny, 13. 04. 2016 od 09.00 hodiny do 30. 04. 2016 do 18.00 hodiny a 03. 08. 2016 od 09.00 hodiny do 24. 08. 2016 do 18.00 hodiny. Súd teda vyhovel návrhu otca ohľadom úpravy styku bez obmedzenia a určenia miesta pobytu dieťaťa, pretože nezistil u otca žiadnu kontraindikáciu, ktorá by mu bránila, aby si mohol zobrať maloletého aj mimo územia Slovenskej republiky, pričom ich styk fungoval takto aj doteraz a nemal žiaden preukázateľný negatívny, prípadne patologický dopad na zdravý psychický a fyzický vývoj maloletého dieťaťa. Pokiaľ otec hodnotne a pravidelne využije čas návštev, doba určená týmto rozsudkom bude postačujúca k tomu, aby sa medzi ním a maloletým upevňoval a rozvíjal cit spolupatričnosti. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Pokiaľ ide o internetový telefonický kontakt s maloletým, súd ho upravil tak, že matka je povinná umožniť otcovi telefonický kontakt s maloletým T. M., nar. XX. XX. XXXX cez Skype každý týždeň v stredu, v piatok a v nedeľu v čase od 19.00 hodiny do 20.00 hodiny, proti čomu matka nemala žiadne námietky.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písmeno a) Občianskeho súdneho poriadku, pretože ide o konanie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré konanie možno začať i bez návrhu a v takomto konaní žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa výživného podala matka v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že v návrhu žiadala určiť výživné v sume 200 eur mesačne. Matka zarába priemerne mesačne 343,06 eura v čistom a otec zarába priemerne mesačne 1.871,62 eura v čistom, teda je zrejme, že otec núdzou netrpí. Matkina finančná situácia nie je veľmi lichotivá a rada by udržala štandard pre syna, na ktorý bol zvyknutý aj vďaka príspevku jeho otca. Matka nežiada zvýšiť určené výživné 200 eur, len navrhuje prerozdelenie tejto sumy iným spôsobom, ako bolo určené v napadnutom rozsudku. Matka je rada, že otec myslí aj na tvorbu úspor pre ich syna. Poukázala však na to, že doteraz jej otec platil sumu 200 eur mesačne a suma 100 eur určená v rozsudku je z jej pohľadu zníženie o polovicu, čo by spôsobilo zníženie životnej úrovne maloletého. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a z výživného v sume 200 eur určil otcovi platiť do rúk matky sumu 150 eur a sumu 50 eur poukazovať na osobitný účet maloletého, ktorý je matka povinná zriadiť a otcovi oznámiť číslo tohto účtu.

Kolízny opatrovník k odvolaniu matky vo vyjadrení uviedol, že výška výživného zo strany matky maloletého je vzhľadom na potreby dieťaťa a príjmové pomery otca adekvátne i s dôrazom na skutočnosť, že sumu 200 eur otec dieťaťa už matke poukazoval dlhšiu dobu. Predmetná suma neslúži len na výživu a úhradu bežných potrieb maloletého dieťaťa, ale rovnako je využívaná aj na pokrývanie nákladov spojených s leteckou prepravou maloletého do krajiny súčasného pobytu otca, Severného Írska. Otcom deklarovaný súčasný príjem mu umožňuje prispievať na výživu syna sumou 200 eur mesačne. Pokiaľ má otec snahu a záujem zriadiť maloleťmu osobný účet na tvorbu úspor, takéto konanie sa nevylučuje a je v prospech dieťaťa. Z uvedených dôvodov sa kolízny opatrovník pridržiaval svojich doterajších vyjadrení a navrhol otca zaviazat' na platenie výživného v sume 200 eur mesačne.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu o matky uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za vecne správny, preto ho navrhuje potvrdiť. Uviedol, že už dlhodobo hradil matke výživné vo výške, ktorá zodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam, ako aj odvodeným potrebám maloletého dieťaťa, s prihliadnutím na to, že určitú časť roka má dieťa vo svojej osobnej starostlivosti v Severnom Írsku, po ktorý čas matka nemá spojené výdavky s výživnou a ostatnými potrebami maloletého dieťaťa. Medzi účastníkmi konania je konsenzus ohľadom výšky výživného 200 eur. Výrok súdu, že má k rukám matky hradit' 100 eur mesačne a titulom tvorby úspor ďalších 100 eur mesačne, bol výsledkom dohody pred vynesením rozsudku, pričom i kolízny opatrovník maloletého navrhol súdu túto čiastku a ako aj spôsob rozdeliť výživné na zložku priamej spotreby a zložku úspor na budúce štúdium dieťaťa. Po doručení rozsudku matka účet v peňažnom ústave nezriadila a ani mu neoznámila peňažný ústav, kde tak hodlá vykonať, preto bol nútený poukazovať sumu 100 eur titulom úspor na účet maloletého v Severnom Írsku s tým, že keď matka zriadi účet maloletého v tuzemskom peňažnom ústave, prevedie finančné prostriedky zo Severného Írska a ďalej bude na tento účet vkladat' mesačne 100 eur. Má obavy, že pokiaľ by odvolací súd odvolaniu matky vyhovel, peňažné prostriedky pre maloletého bude v skutočnosti spotrebúvať matka spolu s jej priateľom a tieto nebudú použité v prospech maloletého. V konaní tiež preukázal, že nad rámec súdom určeného výživného plní výživné v prospech maloletého aj naturálnou formou a to tak, že mu kupuje veci a počas jeho pobytu v Severnom Írsku mu pripravuje program, o ktorý má záujem, čo je spojené s určitými nákladmi. Pri rozhodovaní o podanom odvolaní by súd mal vziať do úvahy aj preukázané naturálne plnenia v prospech maloletého. Potreby maloletého sa dajú charakterizovať ako bežné, maloletý má dobrý zdravotný stav, takže tu neexistujú zvýšené výdavky a jeho potreby sú plne uhradené, pretože treba počítat' aj s príspevkom matky, i keď je čiastočne kompenzovaný jej osobnou starostlivosťou. V budúcnosti, pokiaľ sa budú potreby dieťaťa zvyšovať, nebráni sa novému prehodnoteniu zákonných kritérií pre určenie výšky výživného. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok podľa § 212 ods. 2 písm. a) OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné, preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP zmenil.

Matka sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletého T. M. do jej osobnej starostlivosti, zaviazania otca na platenie výživného v sume 170 eur mesačne a zákazu styku otca s maloletým. Na pojednávaní návrh zmenila a žiadala dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti od 21. 01. 2014 a otca zaviazať na platenie výživného v sume 200 eur od 21. 01. 2014, pričom v tejto výške už otec dieťaťa na výživu prispieva a nedoplatok na výživnom nemá. Pokiaľ ide o styk, navrhla, aby si otec zobral maloletého k sebe trikrát do roka na tri týždne, a keď príde domov, aj viackrát do roka. Súhlasila tiež s internetovým telefonickým kontaktom otca s maloletým cez Skype.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zveril mal. T. M. do osobnej starostlivosti matke, počnúc od 21. 01. 2014 a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého v sume 200 eur mesačne, z toho sumu 100 eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky a sumu 100 eur na osobitný účet maloletého T. M., ktorý je povinná matka zriadiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v tej istej lehote je povinná oznámiť otcovi číslo účtu a peňažný ústav, v ktorom tento účet bol zriadený. Ďalším výrokom súd rozhodol o styku otca s maloletým T. M. a o povinnosti matky umožniť otcovi internetový telefonický kontakt s mal. T. M. cez Skype. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie len matka v časti spôsobu platenia výživného (výšku vyživovacej povinnosti nenapadla), preto bolo predmetom odvolacieho súdu len posúdenie spôsobu platenia výživného v sume 200 eur, teda posúdenie toho, aká časť výživného má byť platená do rúk matky a aká časť má byť platená na osobitný účet maloletého.

Výška vyživovacej povinnosti v sume 200 eur medzi rodičmi nebola sporná a sám otec vo odvolaní uviedol, že výživné v takejto sume dlhodobo platí, pričom táto výška zodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam, ako aj odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa. Ak to však majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. Odvolací súd pri určení toho, v akej výške má byť výživné platené do rúk matky a v akej časti na osobitný účet maloletého vychádzal z príjmu matky, ktorý zarába v čistom priemerne 343,06 eura mesačne a ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá a tiež zo skutočnosti, že otec jej doposiaľ celé výživné v tejto sume poukazoval k jej rukám, teda doteraz šetriaca časť vyživovacej povinnosti určená nebola. Určením šetriacej časti v sume 100 eur by tak došlo k faktickému zníženiu výživného, s ktorým by matka mohla bezprostredne disponovať na polovicu, čo by sa vzhľadom k nízkemu príjmu matky dotklo aj životnej úrovne maloletého T.. Odvolací súd preto považoval za primerané možnostiam a schopnostiam oboch rodičov, ako aj zodpovedajúce potrebám maloletého T., ktorý má t. č. päť rokov, určenie výživného v sume 150 eur do rúk matky za primerané, s tým, že zostávajúca časť v sume 50 eur bude otcom poukazovaná na účet maloletého T., ktorý matka maloletému zriadi, pričom peňažný ústav, ako aj číslo účtu je matka povinná otcovi v lehote troch dní oznámiť. Takýmto spôsobom určenia spôsobu platenia výživného budú zabezpečené potreby maloletého dieťaťa a vzhľadom k príjmu otca, ktorý umožňuje prispievať na výživu maloletého T. aj sumou nad rámec bežného výživného, bude časť výživného poukazovaná aj na účet maloletého T. na zabezpečenie jeho neskorších potrieb. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa určenia spôsobu platenia výživného podľa § 220 OSP zmenil.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a) OSP, a keďže ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.